

UPPSALA
UNIVERSITET

Vetenskapligt skrivande

Några råd inför det vetenskapliga skrivandet

UPPSALA
UNIVERSITET

Språkverkstaden

www.sprakverkstaden.uu.se

Engelska parken.

Humanistiskt centrum

Thunbergsvägen 3 L

Rådgivning i svenska och engelska.

Boka tid:

sprakverkstaden@kvk.uu.se

Upplägg

- Akademiskt skrivande
- Stilkrav
- Skrivprocessen
- Textens organisation
- Metatext
- Referat – citat – plagiat

Akademiskt skrivande

- Språklig klarhet
 - Skriv tydligt!
- Vetenskaplig genomskinlighet
 - Visa hur du har undersökt världen!
- Saklighet
 - Se sakligt på världen!
- Kritisk-analytisk kompetens
 - Ifrågasätt och pröva!
- Anpassning till skriftspråksnormer
 - Skriv korrekt!
- Lyhördhet för akademiska stilnormer
 - Anpassa dig till miljön!

UPPSALA
UNIVERSITET

Grundläggande stilkrav på vetenskaplig text

- Precision
- Koncentration

Hur gör man en text mer koncentrerad?

1. Ta bort onödiga småord och fraser som inte tillför någon ny information.

Ex: Det visade sig vara så att metoden inte fungerade för att...

Metoden fungerade inte för att...

Hur gör man en text mer koncentrerad?

2. Använd ett bestämningsord till substantivet istället för en som-sats.

Ex: Vi fann skillnader som var stora mellan grupp 1 och 2...

Vi fann **stora** skillnader mellan grupp 1 och 2...

Hur gör man en text mer koncentrerad?

3. Använd substantiv istället för en prepositionsfras eller en sats

Ex: Det besvärligaste problemet var att det var svårt att få tag på informanter och när vi lyckades hade de ofta inte tid att svara på våra frågor

Det besvärligaste problemet var **svårigheten att få tag på informanter med tid att besvara** våra frågor.

Grundläggande stilkrav på vetenskaplig text

- Precision
- Koncentration
- Organisation

UPPSALA
UNIVERSITET

Frågan om stil

Formell

skall

arbeta

mycket bra

Informell

ska

jobba

jättebra

UPPSALA
UNIVERSITET

Frågan om stil

Skriftspråk

de/dem

mig/dig

sådan

sedan

någon

Talspråk

dom

mej/dej

sån

sen

nån

När skriver man **de** eller **dem**?

Prova att byta ur mot jag och mig!

- Dom köpte böckerna till dom.
- Jag köpte böckerna till mig.
- De köpte böckerna till dem.

Undvik talspråkliga småord!

nog

väl

ju

Det är ju så att pedagogen har en viktig roll i...

Pedagogen har en viktig roll i....

så

När jag hade sammanställt allt så visade det sig....

Vid sammanställningen visade det sig...

UPPSALA
UNIVERSITET

Frågan om stil

Särskrivningar

sjuk gymnast

sjukgymnast

små kakor

småkakor

brun hårig man

brunhårig man

Enkelt schema över skrivprocessen

Förstadiet

- Analys av skrivuppgiften
 - Vad skall jag skriva om? För vem? I vilket syfte?
- Stoffsamling
 - Samla material
- Sovring/fokusering
 - Vad skall jag ta med av materialet? Vad skall jag koncentrera mig på?
- Strukturering/planering
 - I vilken ordning skall jag presentera materialet?

Enkelt schema över skrivprocessen

Skrivstadiet

- **Formulering**
 - Översätta tankar till skrift.

Enkelt schema över skrivprocessen

Efterstadiet

- Bearbetning
 - Från utkast till färdig text.
- Utskrift
- Korrekturläsning
- Publicering
 - Texten möter läsaren.

Mönster för vetenskaplig text

Treledat textmönster: **inledning**,
avhandling (huvuddel) och **avslutning**

Inledning

- Bakgrund/introduktion
- Syfte
- (Frågeställning)

Mönster för vetenskaplig text

Avhandling/huvuddel

- Presentation av materialet
- Analys
- Resultat

Mönster för vetenskaplig text

Avslutning

- Diskussion och värdering
- Slutsatser

Textens organisation

Avsnitt

(kapitel)

- Egen rubrik
- Vad är avsnittets huvudtanke?

Stycke

- Vad är styckets kärnmening?

Styckeindelning alt. 1: blankrad

Inledning

Som blivande lärare anser jag att det är viktigt att ha en förståelse för de pedagoger som format den skola vi har idag. Det är viktigt som lärare att tänka på vad och hur jag gör, samt hur det kommer uppfattas av eleverna.

Med detta PM vill jag lyfta fram följande:
Likheter och skillnader mellan olika pedagoger, vad anser jag vara viktigt i deras pedagogik?
Jag vill också visa egna erfarenheter från VFU.

Styckeindelning alt. 2: indrag

Inledning

Som blivande lärare anser jag att det är viktigt att ha en förståelse för de pedagoger som format den skola vi har idag. Det är viktigt som lärare att tänka på vad och hur jag gör, samt hur det kommer uppfattas av eleverna.

Med detta PM vill jag lyfta fram följande:
Likheter och skillnader mellan olika pedagoger, vad anser jag vara viktigt i deras pedagogik?
Jag vill också visa egna erfarenheter från VFU.

Textens organisation

Meningar och ord

- Hur gör man vardagligt språk mer vetenskapligt?
- Mer modifierande resonemang kräver ofta lite längre meningar – balans!
- Facktermer (definieras)

Personlighetens roll

- Man, jag och vi

Metatext – text om texten

Låt dispositionen synas!

Inleda avsnitt:

Jag kommer att ta upp tre metoder för att...

Här följer en genomgång av...

I detta avsnitt prövar jag hur mycket X påverkar Y.
Detta sker genom att jag först...

Metatext – text om texten

Inleda med frågor:

I vilken utsträckning kan X och Y nyansera bilden av de svenska universiteterna? Detta kapitel syftar till att besvara denna fråga.

Metatext – text om texten

Inleda stycken

Kortare uppräknings- eller jämförelser:

För det första....

För det andra...

Å ena sidan...

Å andra sidan...

**För att hålla kvar läsaren vid längre
resonemang:**

Dessutom....

Vidare...

Däremot....

Slutligen...

Referat

Ett referat återger sakligt vad en författare eller föreläsare skrivit eller sagt. Innehållet skrivs om till eget vetenskapligt förankrat språk.

- Tydliga referenser
- Referatmarkörer
 - Författaren (X) anser, hävdar, menar, säger, påstår, exemplifierar, redovisar, lyfter fram...
 - Enligt författaren X...

Referat

Referatannonsering

- Fraser och andra konstruktioner
 - Inledningsvis pekar X på...
 - I första hand tar X upp...
 - I andra hand säger X...
 - X hävdar dessutom att...
 - Avslutningsvis anför X att...
- Citat
 - Ordagrann återgivning av vad någon skrivit eller sagt (återhållsam användning i referat)

Referat med referenser

Harvardsystemet/parentessystemet

Referensen sätts in i parentes på lämplig plats i texten:

(Entzenberg, 2011)

(Lpo 94, 2006)

(Prage & Svedner, 2000)

Referat med referenser

Namnet, inklusive efternamnet, är en mycket viktig del av identiteten. Därmed inte sagt att man inte kan byta namn, eller röra sig med flera olika namn samtidigt, utan att få identitetsproblem. Identitet är något flexibelt och mångfacetterat och något som ändras med tidens gång enligt (Entzenberg, 2002).

Referat med referenser

Referatannonsering i löpande text:

Sonja Entzenberg (2002) menar att namnet, inklusive efternamnet, är en mycket viktig del av identiteten. Därmed inte sagt att man inte kan byta namn, eller röra sig med flera olika namn samtidigt, utan att få identitetsproblem. Avslutningsvis argumenterar Entzenberg att identitet är något flexibelt och mångfacetterat och något som ändras med tidens gång.

Citat

Ordagrann återgivning av vad någon skrivit eller sagt

- Återhållsam användning av citat
- Tydlig hänvisning genom referens, även sidhänvisning

Plagiat

- Hur mycket av ursprungstextens formuleringar får återkomma i min text?
- Direktöversättningar från engelska

Hur ska jag skriva?

- Mottagaranpassat
- Korrekt – skriftspråkets regler
- Enkelt – så enkelt som skrivsituationen tillåter
- Klart, precist och överskådligt
- Undvik vaghet och modeord

Skrivhjälpmedel

Skrivregler:

- Språkrådet
- Terminologacentrum (TNC)

Ordböcker:

- Svenska akademins ordlista (SAOL)
- Svensk ordbok
- Nationalencyklopedins ordbok (NEO)

Konstruktioner och fraser:

- Svensk handordbok
- Svenskt språkbruk

UPPSALA
UNIVERSITET

Välkomna till Språkverkstaden!